

2 'arin

Nr. 66 – Mikudagur 3. apríl 1996

Føstusálmur

Nú verðin konga sín skal krýna, hann purpurskrýddur stendur har. Men, heiður hans er spott og pína, tó valdið honum givið var. Til kross og grøv hann víga nú hans kongaspír og glæstriskrúð.

Og blóð á purpurkápu rennur, sevestubbi er hans kongaspír, um ennið tornakrúna brennur, hann fyrri heimsins syndir doyrt. O Harri, dýri sigur tín, um ævir allar verður mín.

Alheimsins kongar tær til knígga, at dusti skulu benda sær, tá grant ta dýrd og tign teir siggja, sum himin hevur givið tær. Tá yvir stjarna túsund-tal tín tornakrúna skína skal.

GÓDIR BRÚKTIR DIESELBILAR

'88 VW GOLF TD	63.800
'87 VW GOLF GTD	61.800
'86 VW GOLF TD	59.800
'85 VW JETTA TD	51.800
'86 FORD ESCORT CLD	46.800
'88 BMW 324 TD	94.800

Omanfyrirstandandi eru allir nýsýnaðir og í besta standi. Kunnu siggjast hjá **STATOIL á Argjum**

'86 MERCEDES 300 D	129.800
'86 MERCEDES 190 D	99.800
'86 BMW 324 TD	79.800
91 VW GOLF GTD	87.800
'86 VW GOLF GTD	55.800

Omanfyrirstandandi kunnu takast heim **BEINANVEGIN**

Tlf. 14919

Føroya Symfoniorkestur stóra várkonsert

Føroya Symfoniorkestur hevur sína árliku várkonsert í Norðurlanda-húsinum sunnudagin 14. apríl kl. 16.00. Spæld verða verk av teim stóru wienerklassikarunum: Haydn, Mozart og Schubert.

Solocellisturin í kgl. kapellinum, Anders Øberg, verður solistur í D-dur cellokonsertini av Haydn

Vónandi fara nógva at leita sær í Norðurlandahúsið til hesa hugspennandi konsertina við nøkrum av teim mest melodisku og lokkandi instrumentalverkunum, sum hesir mætu tónasetarar hava lagt úr hondum.

Konsertin byrjar við eini framførslu av symfoni nr. 25, K. 183 av W.A. Mozart. Hvat merkir K. framman fyrri verkini hjá Mozart, og hvat er absoluttur musikkur fyrri nakað?

Tað sær ofta so tekniskt út, tá tú setir upp, hvørji klassisk verk verða á skránni hjá einum symfoniorkestri. Orsøkin er bert tann, at hesi verk, sum spæld verða, mugu hava eitt talmerki – oftast eitt opusnummar – fyrri at skilja tey frá hvørjum øðrum, tí hesi verkini hava sjáldan nakran titil, sum ofta er við verkum við sang í so sum operaum og operettum. Symfoniir, sonatur, instrumentalkonsertir o.a. er tað, sum man oftast kallar absoluttur tónleikur, tvs. hesin tónleikur ber seg bert fram við lagi, rítmu og ljómi. Tí ber so illa til at seta orð á hesi verkini; tí sum onkur hevur tikið til, »tónleikurin byrjar, har orð ikki røkka«.

Umframt at hava opusmerki, so hava mozartverkin altíð eitt K.V. frammanfyrri. Bókstavirnir standa fyrri Köchel Verzeichnis; hetta er ein listi, sum Ludwig von Köchel gjørdi miðskeiðis í seinastu öld í eini roynd at fáa eitt kronologiskt yvirblik yvir verkini hjá Mozart. Um tú bert skrivur symfoni í D-dur eftir Mo-

zart, so hevur tú 14 at velja ímillum. Tí er neyðugt við hesum bókstavunum afturat, um tú skalt vita, hvat verk tað veruliga snýr seg um.

Tvær g-moll symfoniir

Mozart gjørdi tvær symfoniir í g-moll. Onnur, nr. 40, verður nevnd »tann stóra«, tí hon er bæði longri og meira stórbar, og verður mett at bera fram tað lagnutunga svartskygni, sum var partur av veruleika Mozarts, og er hon skrivað í 1889, bert tvey ár undan deyða hansara. Henda symfoniin, sum FSO fer at framføra, er tí ofta sum mótsetningur til hina nevnd »tann litla g-moll«. Mozart var ikki meira enn 17 ára gamal, tá hann skrivaði hetta verkið. Men longu her visir seg tann serligi mozartstílin, har hann brýtur við tann vanliga italienska stílin, sum m.a. Salieri umboðaði. M.a. er fyrri fyrstu fer javnvág millum 1. og 3. satsin; eisini er eitt nógva ríktari tematisk tilfar, og taini verða nógva meira viðgjørd enn í verkum frammanundan, og gjøgnumføringin, ella modulátionsparturin, har tónasetarin víðger taini í ymsum tónaartum, er nógva víðkaður og nógva djárvari, enn hann er kendur frá øðrum samtíðar tónasetarum. Upprunalig og einmennilg hugskot kennast eisini í verkinum.

FSO hevði fyrstu framførluna í juni 1984

Tá FSO í juni mánaði 1984

hevði sína fyrstu konsert, vórðu brot úr 5. symfoni av Schubert og tveir satsir úr cellokonsertini av Haydn spæld. Meira vóru vit ikki førir fyrri at fáa frá hondini við tí manning, sum tá var. Nú kunnu fólk fáa høvi til at hoyra hesi verk in toto.

D-dur cellokonsertin av Haydn

Millum kendastu av konsertverkum Haydn's man vera cellokonsertin, sum flestu cellistar ikki bert hava á síni skrá, men eisini fegnast ella næstan kappast um at sleppa at spæla; og tað av røttum, tí konsertin hevur hesi vøkru og tølendi, syngjandi lögini, sum hugtekur øll. Hetta er reinur eysturrikskur rokokotónleikur við sínum dárandi yndi. Konsertin hevur tann vanliga satsbygnaðin; skjótt-seint-skjótt, men tað er ilt at siga, um tú skuldi valt, hvønn av satsunum tú fyrst vildi tikið; tann fyrsti, allegro, freistar hann, sum er hugtikin av snidlingaspæli og elegansu, annar, við sínum inniliga og einfalda lagdám, meðan seinasti satsurin fer strúkandi avstað við vaggandi, kokandi dansistevi.

Anders Øberg, solocellistur í Kongaliga Kapellinum í Keypmannahavn verður solistur í hesum verki.

Symfoni nr. 5 av Franz Schubert

Við sínum lívskæti og frísku lögum minnir henda symfoni ikki sørt um Haydn. Hon er skrivað í nakrar fáar vikur á heysti 1816, og

menn hava undrast á, hvussu kravlið hetta verkið er viðv. ljóðfórum. Bert strúkarar, floyta, obo, fagott og horn. Men hon sigst vera skrivað til nakrar áhuga-leikarar, sum saman við pápa Schubert plagdu at spæla saman í heimi teirra, og tí hevur hann skrivað hana til tey ljóðfóru, sum hesir vinmenn spældu. Av tí at hon hevur verið framförd heima við hús hjá teimum, so er henda symfoniin kanska eitt av teimum fáu av egnu verkum sínum, sum Schubert hoyrði framfört, meðan hann var á lívi; tí flestu av verkum hansara vórðu ongantíð framförd og vóru púra ókend í fleiri ár eftir deyða hansara – hann doyði bert 31 ára gamal.

Henda symfoniin verður roknað sum tydingarmesta og mest frálíka av teimum, sum Schubert gjørdi á ungum árum. Hann var 19 ár tá. Ein ummælarar skrivur um hesa symfoniina, »at eingin akademisk meting kann finna formel mistøk í hesum verki; symfoniin er fyrri oyrað eins hugtakandi og ein vøkru ungmyoy fyrri eygað; hon er fylt við ungdomsins lívsgleði, »echt wienerisch«.

Við hesum verkinum endar konsertin, sum verður stjórnað av fasta dirigenti FSO, Martini Mouritsen.